

M A G Y A R K U R I R.

Bécs, Kedden, November' 8-dikán, 1825.

—————*—————

 Új'Sidó Ország — Észak-Amérikában.

Májor Noë, Noah, vagy Noath nevű, Ney-Yorki Advokatus, és Politziai Biztos, ki most Mardochei Manuel nevet visel, 's a' ki régebben a' Tunisi Dey' Udvaránál az Észak-Amériikai Egyesült Státusok' Conzúlja volt, azt vette munkába, hogy az Izraélitáknak a' megígértett Országot helyre állítsa. Erre nézve Proklamatiót intézett a' világon találtató minden 'Sidókhöz, melyben illy Titulust ad magának: „Isten' kegyelméből Izrael Helytartója és Bírja“ — Jelentvén nekik, hogy ő Kanadában az Észak-Amériikai Státusokhoz tartozó részében megvásárolta a' Niagaravízének Grand-Island nevű szigetjét, melly a' világszerte esmeretes Vizeséstől nem messze találtatik, 's itt Ararát nevű városnak építését vette munkába.

A' szigetnek igen jó fekvése van a' kereskedésre, melyre nézve jó helye lesz ott egy nagy kereskedő városnak. A' Proklamatiójában tsupa Fejedelmi hangon beszél Májor Noah, 's azt parantsólja, hogy a' Világnak minden részein találtató 'Sidók számláltassanak-fel, 's minden foglalatosságaik, korok, vagyonyok 's a' többi, vétetessenek számba. Ezen Censusnak elkészítése minden Országokban a' Synagogákra és a' Rabbikra (Zsidópapokra) bizattatik. Azt ugyan minden 'Sidóknak, kik mostani lakhelyeket elhagyni nem akarják, megengedi Májor Noah, hogy ott tovább is megmaradhassanak, tsak azt kívánja, hogy a' Felekezeti-bélieket, ro-

konaikat, a' kivándorlástól el ne tartóztassák, abba' ne gátolják. Engedjenek nekik telyes szabadságot az Ararát fele elútozásra. Azon adományokat is, mellyeket a' 'Sidók a' Jerusálemben lakó 'Sidóknak mind ez mai napig fizetni szoktak, ezután is szentül fizessék-meg.

A' több-feleségtartást (polygamiát) megtiltja Májor Noah ezen Proklamatiójában. A' Samaritanus, Elő-Indiai, Malabári, Cochinchinai, és Afrikai Fekete 'Sidóknak azt igéri Noah úr, hogy ezen új Státusban telyes jus és privilégiumbéli egyenlőséggel fognak bírni. Az is mondatik a' Proklamatióban, hogy mivel az Amérikában találtató 'Sidó-törzsökök, a' magok nyelvekre, Ásiai származásokra, Egyisten-tiszteletjekre, áldozásokra, házossági, válási, és temetségi, börtölési, tisztulási, büntetési szokásaikra, menedék-városaikra, Felekezeti felosztatásokra, Fő Papjaikra, hadfolytatások' módjára, 's győzedelmi inneptartásokra nézve, gyanítható képpen az Assyriai Király által elvittett 'Sidók' maradékanak tartathatnak, erre nézve módot kell keresni arra, hogy ezen Amériikai 'Sidó familiáknak adattassék tudtokra, hogy mitsoda eredetűek legyenek ők, a' végre, hogy magokat, Felekezeteikkel, a' Választott Néppel, egyesítsék. Az Ó-világ béli esmeretes három ezüst pénzt is réá vetette Noah úr a' Világnak minden részeiben találtató 'Sidókra, a' melly körülbe annyit tesz, mint egy Spanyol Piaster, vagy Amériikai Dollár.

A' Párisi Consistorium a' Világon ta-

láltató minden Synagogáktól oda küldeten-
dő Követek assistentiájával, minden négy
esztendőre egy Bírát nevez-ki Izraelben.
Azon Biztosait is megnevezi No ah úr,
kiket ő már külömbkülömb Országok-
ban kinevezett. Ilyenek a' többek között:
P á r i s b a n, Abrahám de Cologna; B o r-
d e a u x városában, Andrade és Gradis
Beniám; L o n d o n b a n, Herschell és Men-
dóza; G i b r a l t a r b a n, Nunez Cardo-
za Aaron; Livornóban Bussac Abrahám;
B e r l i n b e n, Professor Gunz és Gars
Eduárd; H a m b u r g b a n, Wolf Leo.

Arra is meghatalmaztatik a' Párisi
Consistorium, hogy az Észak-Amériki
Státusokba három személyeket küldvén,
a' dolgoknak ott lévő állapotját vizsgálta-
ssa-meg. Berekesztés képpen nagyon a' szí-
vekre köti No ah úr a' Proklamatiójának
végén minden 'Sidóknak azt, hogy minden
tselekedeteikben igasságosok legyenek; jó-
zan, szorgalmatos és kiméllő életet élje-
nek, 's végre meghatározza, hogy az 1826-
ban Febr. 7-dikén eléfordulandó innepnapot
mindenek megülvén, azt azért való imád-
kozásra fordítsák, hogy a' legnagyobb
Felség a' Jákob Házának tett minden
Ígéreiteit, betelyesedni engedje-meg.

A' Neu-Yorki Ujságlevelek, mel-
lyek Commercial-Advertiser nevezet alatt
járnak, következő módon írnak ezen új 'Si-
dó-Országról, illy Czím alatt: — „

„A z I z r a é l i t a N e m z e t n e k H e l y r e -
á l l i t t a t á s a .

„Ezen Czikkelyben azt az öröm in-
nepet írja-le a' Tudósító, mellyet az új
Izraéliták, a' Neu-Yorki Státusban, a' Nia-
garai Grófságban Buffaloe városában
Sept. 24-dik napján tartottak: — „A' Májor
No ah úr (ügymond) barátjai Neu-Yorkban
megvásárlották egy részét a' Niagara vizén
lévő Grand Island nevű szigetnek a' végre,
hogy ott Ararát nevű várost építsenek,
's a' hol a' Világnak minden részein lakó

'Sidók letelepedjenek. Az ő Országlások
független fog lenni, és az Egyesült Státu-
sok' oltalma alatt fog fennállani. Az Izrael
fő Itélő Bírói hivatala ismét helyre állit-
tatott, 's ezt Májor No ah fogja folytatni.
Ezen történet közönséges örvendezéssel in-
nepeltetett-meg, melynek az által, hogy
az Amériki Tisztek, a' Tiszti és egyéb
Károknak's Rendeknek Fejeik, és sok mások
meghívattattak vala, bizonyos innepi áb-
rázat adatott. A' Szabad-Kőművesi rendtar-
tások szerint véghezvitetett Czerimonia
előre ágyú-lövések által hirdettetett-ki. A'
szalába' illy felül írású kő tábla vala hely-
heztetve: „Halljad Izrael, az Ur a' mi Is-
„tenünk, az Úr az egy Isten. A r a r á t ,
„a' 'Sidó Religió' asyluma; fundálta M a r-
„d o c h a i M a n u e l N o a h, Tischri hó-
„napban, 5585-ben (1825-ben, Septem-
„berben), az Észak-Amériki Szabadság-
„nak 50-dik esztendejében.“ — Ugyan
azon táblán egy földedényben találtattak,
bor, búza, és olaj. Minekutánna minden
czerimoniák elvégződtek, kinyilatkozatta
No ah, mint Előülő: hogy a' 'Sidó
R e l i g i ó c o n s t i t u a l t a t v a v a n , a z a z ,
helyre van állittatva.

Minekutánna a' feljebbeket ezen új
'Sidó országról kivonásban nem tsak le-
írtuk, hanem már újságunkba belé is té-
tettük volna, vevők más Ujságban ugyan
a' fenn említett Proklamatiójának telyesfog-
lalatját, melyre nézve szükségesnek tart-
juk még ezen újságunkban ezt is a' maga
valóságában közleni, mint következő:

M a n i f e s t u m : — „Mint hogy tet-
szett a' Mindenhatónak emez idő szakasz-
nak elközeledése felől a' maga kiválosztott
népét tudósítani, melyben, a' Jákob nem-
zetségének tétetett ígéreteknek betöltetésé-
re 's az ő kegyes állhatatosságának 's győ-
zedelmes hűségének megjutalmazására
a' világ' négy végeiről ismét össze kell

gyülekezni, 's a' maga helyét és méltóságát a' népek között Ismét el kell foglalni; és mint hogy a' kimívelt nemzeteknél mostan uralkodó békesség 's a' kimíveltségnek 's elme béli felvilágosodásnak előfelé való lépéseik, 's az egész világon uralkodó közönséges türedelemnek lelke, 's a' kimívelődésnek és szabadságnak egyéb kedvező változásaik, nyilván és észre vehető képpen jelentik azon időnek közelgetését, melyben e' világon azon emberek között, kikben jóindulat találtatik, a' jó tévő és szélesen kiterjedő békesség fog uralkodni, 's a' melyben az Isten' régi népének, melly az ő Egységét és Mindenhatóságát legelőször kihirdette, a' maga örökségébe 's Felségi és Függetlenségi jusaiba vissza kell tétettetni: erre nézve én, *Mardochei Manuel Noah*, Észak Amerikai Egyesült Státusok béli Polgár, ezen Státusoknak a' Tunisi Országlószéknél volt Konzulja, Neu-Yorki Fő Politziai Biztos, Törvénytudó, 's Isten' kegyelméből Helytartó és Bíró Izraelben, ezen Proklamátziom által kihirdetem, 's az egész földön találtató minden 'Sidóknak tudtokra adom, hogy számokra egy szabad menedékhely szereztetvén e' nékiek ezennel ajánltatik, hol ők azon tsendességben és békességben élhetnek, melytől őket a' régibb Századoknak türhetetlensége és barbarussága megfosztották volt — egy szabad és hatalmas Országban lévő menedék hely, hol az ő személyek tulajdonaik 's minden Religiói jusaik, telyes bátorságban fognak maradni.

„Ezen Menedék Neu-York tartományban, az Amerikai Egyesületnek legnagyobb Státusában találtatik. Neu-Yorknak földje 45,214 négyszegletű mértföldre terjed; 55 Grófságokra van felosztva, 687 postás városai 's helységei vagynak; lakosainak száma másfél millióra telik.

„Az említett szabad Menedéknek neve Neu-York tartományában, hova én

ezennel az én az egész föld' színein találtató kedves népemet meghívom, *Grand-Island*, hova én *Ar arát* nevű városnak talpkövét, hogy mindeneknek *Menedék* városul szolgáljon, le fogom tenni.

„*Grand-Island* a' *Niagara* vizén, északról az *Ontorió*, délről az *Erie* tavaikon határozódik, 's tsak kevés mérföldnyi távolságra esik ezen nagy kereskedéssel bíró nagy tóktól. A' szigetnek hossza majd 12 mértföldet tesz; szélessége 5—7 mértföldnyi; 's 17,000 hóló leggazdagabb és legtermékenyebb földel bír. Illy módon jobb és bal felől a' nevezett két nagy tóknak minden kereskedési kútfejeik 's azoknak adózó nagy vizeik által segítettetvén, a' *Niagarán* találtató (140 lábnyomnyi magosságú) igen nevezetes vízeséstől tsak négy órányi távolságra helyheztesdve, a' hol néki ezen viznek sebes folyása a' maga véghetetlen ereje által e' környéket a' világi minden féle fabrikára és kézmívre alkalmatosságot szolgáltat; hol a' víz toroka a' 360 mértföldnyi belső kereskedésre út nyitó kanálissal, a' *Hudson* folyójával 's *Neu-Yorkal* éppen által ellenben esik; hol a' Felső *Kanadai* bőrkereskedésnek éppen közép-pontja találtatik, 's a' honét a' *Csendes* *Oczeánusra* 's a' *Rocky-Montaigne* (kő hegyek) felé, 's ezen Státusoknak nyugoti tartományai felé, a' legnagyobb nyereséggel hízelkedőbb kinézések kedveskednek a' lakosoknak; itt van mondom én helyheztesdve *Grand-Island*, hol ötet minden kereskedési és mezeigazdálkodási, hívogató kellemetességek körül veszik: melly környülállások mind együtt vétetve legalkalmatosabbá teszik ezen szigetet arra, hogy még valaha az itt letelepedni fogó új és jobb Világnak, minden féle kereskedési és keresményi lerakodásra való piatzaül szolgáljon.

„Minthogy a' mi népünk sok esztendőktől fogva meg van azon justól fosztatva, hogy bizonyos földhöz, lakáshoz, szá-

mot tarthasson, kétségen kívül örvendezve fogja hallani, hogy itt tulajdon földjét művelheti, tulajdon gabonáját arathatja, 's tulajdon tsordájit 's nyájait legeltetheti; és hogy mi itt Religiói jusainkal és minden polgári szabadságokkal való élésben, valamint minden egyéb boldogságok között 's békességben élén, háláadó imádságainkat ahoz felemelhetjük, ki a' mi atyáinkat a' pusztákon megtartotta, 's őket Egyiptomnak földéről kihozta, ki minket a' maga törvénye' gondviselőjének kiválasztott, a' ki minket a' maga népének lenni kinyilatkoztatott, 's nappal mint felhő, éjjel pedig mint tűoszlop, úgy ment mint vezető előttünk

„Az ő nevében újítom én meg és állítom helyre a' 'Sidó nemzetséget. Az Észak - Amerikai Státusok Constitúziójának 's törvényeinek szerentséltetésével 's oltalma alatt megerősítem és örökkévalóvá teszem én minden Jusainkat, Privilegiumainkat, Nevünket, a' mi föld' népei között való rangunkat, hatalmunkat, éppen olly állapotban, mint mind ezek a' Bírák' uralkodása alatt fennállottak és megismértettek.

„Rájok bízom minden kegyes és tiszteletreméltó Rabbínereinkre, Elöljárójinkra és Synagógáink' Öregeire, Collégiúmáink' Elölülőjőikre, 's a' világon találtató minden 'Sidó Elöljárókra, hogy ezen Proklamatiómat botsássák köz-kezekre, 's szerzenek néki legnagyobb nyilvánvalóságot, hitelt, és fogamatot.

„Én nagyon jónak tartom és akarom, hogy az Izráeliták az egész világon számláltassanak-fel, 's személyesen mindnyájoknak korossága és foglalatossága íratassák-fel, 's azon 'Sinagogáknak Archivumaikban, mellyekhez kiki tartozik, 's név szerént, 's különösen azok, a' kik magokat a' hasznos keresményekben, mesterségekben, 's tudományokban, vagy a' tudományosságban megkülömböztetik, vagy már

régebben is megkülömböztették, jegyeztesenek-fel.

„Azok a' 'Sidók, kik mostan valamelly Európai Státusnak hadi szolgálatjában talátnak, arra útasíttatnak, hogy további parantsolatnak vételéig a' magok mostani szolgálataikban maradjanak-meg, 's magokat vitézül és hűségesen viseljék.

„Para. solom, hogy ezen Törökök és Görögök között folyó hadakozásban a' 'Sidók telyes neutralitást tartsanak, még pedig azért, hogy az a' számos 'Sidó nép, melly a' Portának nehéz járma alatt nyög, még jobban is elne nyomattassék.

„Azok az esztendőnként való adományok, mellyek a' mi szent Jerusálem városában sok századoktól fogva lakó kegyes 'Sidó atyánkfiainak, hova minket a' Mindenható nem soká vissza vezéreljen! küldettettek, ennekutánna is legkissebb folytatkozás nélkül küldettessenek-el; a' mi jótévő 's tanulási intézeteink pedig az egész világon gyarapíttassanak, a' végre, hogy a' választott népben a' tudományi esmeretség és virtus uralkodni soha meg ne szünjön.

„Én azon polygamiát a' 'Sidók között örök időkre eltörlöm, melly közöttök Ásiában és Afrikában minden Religiói meghatalmazás nélkül még most is fenn áll. Megtiltom az öszszelázosulást, ha mind két rész el nem érte a' törvényes időt, és ha azon országnak nyelvét, melyben laknak, még meg nem tanultak 's annak nyelvén, melly mint én gondolom, idővel a' nevelés' áldásait és a' tudományos felvilágosodást az ő maradékaikra kifogná terjeezteni, írni és olvasni, még meg nem tanultak.

„Imádkozni mindenkor 'Sidó nyelven kell; hanem e'-mellett tsak ugyan jóváltatnak a' 'Sidó állapot alapjairól 's a' morálról való értekezéseknek a' haza' nyelvén való tartása, bizonyos alkalmatosságok szerént; egyszersmind azok a' reformátziók

is jóvaltatnak, mellyek a' nélkül, hogy a' régi 'Sidó hittől valamely eltávozásra okot szolgáltatnának, a' mi templomi rendtartásainkat nyilvánvalóbbakká tennék.

„Az Ásiai és Áfrikai 'Sidók mindnyájan telyes Religiói szabadsággal élhetnek ezen új 'Sidó Státusban, valamint szintén minden mások is, kik ezen nagy Szövetségbe beállván, a' Moses' törvényeit tisztelni fogják 's annak engedelmeskednek.

„A' három ezüst pénzekből álló 'Sidó adófizetés, vagy az egy Spanyol Piaster, ezennel az egész világon találtató minden 'Sidókra réájok vettetik, melly adót minden 'Sidó Gyülekezetek' kassatartójiknak be kell szedni, hogy az esztendőnként begyűlő summákból, azon több féle költségek, mellyek az Országlásnak helyreállítatására, a' bevándorlóknak abban való segítettésekre, hogy magoknak föld művelésre való műszereket vásárolhassanak, az ő legelső szükségeiken való segítettésre, 's familiájiknak letelepítettésekre szükséges képpen megkívántatnak, megtéteződhessenek, melly célzásra fordittatnak azonközben azon önként való és nemes szívből származandó adományok is, mellyekre a' 'Sidó közönséget ezen új felbuzdulás felindíthatja.

(A' mi itt a' Párisi Consistoriumról, a' Noh úr által külömbkülömb országokban kineveztetett Biztosokrol, 's a' Párisi Consistoriumtól vizsgálódás végett Észak-Amérikába küldetendő Követeket illeti, az ezekről való eladás melly itt követhetne, szórolszóra tsak az, a' mi fenn a' summázatban eleadatott. Ezt hát itt elhalgathatjuk). — Szavait így végzi az új 'Sidó Fő Bíró úr.

„Kérlek benneteket, hogy felöllem imádságaitokban emlékezzetek-meg, 's bérekesztőleg nagyon a' szívetekre kötöm ezen szavakat: — „Tartsd-meg az Úrnak a' te Istenednek parantsolatait; féljed őtet és kövessed az ő útait. Így jól fog dolgozod

és gyermekeid' dolga lenni, 's a' te életed sokáig fog tartani azon Országban, mellyet néked az Úr a' te Urad adni fog örökre.“

„Költ Buffaloében, Neu-York Státusban, Tischri hónap' második napján a' világnak 1855-dik 's az Ámerikai függetlenségnek 50-dik esztendejében.

„A' Bíró' parantsolatjára:

„Seivás, mostani Titoknok.

Török Tudósítások.

A' Görögökre nézve azt a' kérdést tehetné valaki, hogy hát mitsoda következése leve annak, hogy a' Görög Országlószerk a' minap az Anglus Országlószerknek azt az ajánlást tevő, hogy Görög Országot vegye a' maga oltalmazása alá? Erre még eddig nem lehet se többet se kevesebbet felelni, ennél, hogy annak sehol semmi következése nem látszik. Azt minden tudja, hogy az Anglus Országlószerk az ajánlást el nem fogadta, hanem sőt inkább nyilvánossággal kihirdette, hogy se' a' Törökökhöz se' a' Görögökhöz legkissebb részrehajlással viseltetni nem tsak maga az Országlószerk nem akar, hanem még az Anglus alattvalóknak sem akarja megengedni, hogy valamelyik hadakozó résznek az Archipelagusra hadi munitziót, ágyút, töltést 's egyéb e'felét vigyenek hat hónapok alatt, mellyek tudniillik a' folyó őszi és jövő téli hónapok. Mi történik az után ezt ma senki meg nem mondja. A' Görögök azonközben még eddig semmitselekedeteik által nem mutatják, hogy lankadni kezdenének a' magok ügyek mellett eddig kimutatott buzgóságban. Tsak az a' veszedelmes meghasonlás 's részrehajlás ne uralkodna köztök, a' mellyet még sokkal veszedelmesebbekké tesznek az idegen nemzetektől oda ment sok féle gondolkodású Görög pártfogók.

„Ez a' sok féle részre hajlás tselekszi (így szoll valami Napoli-di-Romaniából elterjedett 's már az újság levelekben is közönségesse lett tudósítás) hogy ezen sok féle mesterkedéseknek, ezeknek a' sok, részint valóságos részint költött özszeesküvéseknek az a' befolyása lett a' sok nyomorúsággal küszködő nemzethez, hogy nem fogják (vagy legalább még eddig nem fogták két kézre a' dolgot, nem nyultak hozzá egy szívvel lélekkel, mint a' Messolongiak) mint ha éppen semmi Ibrahim Basával, semmi Törökséggel nem volna dolgok. A' nép, melynek nintsen arravaló tehetsége, hogy maga faktziókat forraljon, a' nyomorúságok által elbutítatva csak nézi, hogy mit tsinálnak azok, kiknek egyesített tanátskozással kellene egyezelra dolgozniok, 's most egyik majd másik faktziótól engedi magát most erre majd amarra ragadtatni, 's eszibe se' forgatja, hogy mi történhet jövendőben. Híjába ketsegtetik őket a' most az Anglus majd egyéb részre hajló, ma fennálló holnap az Országló Kormányt más kezébe adó Direktorok, Konduriottik, Manrokordátók 's több ezekhez hasonlók az idegen segítségekkel, Cochranékkal, Wilsonokkal; mert a' Görögök ezeknek megjelenését nem látván, 's mind ezeknek expeditziójokat, melyekkel őket biztatták, sehol nem látván, végre az ő könnyűhívőségek is, 's azzal együtt tulajdon buzgóságok 's iparkodások, is elenyésznek; mert ennek is határvan.

„A' Frantzia és Anglus Görögpartfogók vitték a' zürzavart illy pontra. A' mi már most a' Frantzia és Anglus részre hajlást illeti, úgy látszik azonközben, hogy valameddig Maurokordató és Konduriotti a' Kormány mellett ülnek, addig ennek utánna is az Anglus rész marad valamint Nápoliban úgy a' szomszéd szigeteken is az erősebb. A' Frantzia rész leginkább az északi Görög tartományokban dolgozik a' maga befolyása által. Valami Sophie-

nopoulo főintrigáns, Odesséusnak egy különös volt barátja, ki már a' Lord Byron és Oberst Stanhope idejében is nagyon esmeretes volt a' maga Faktoroskodásairól, 's Messolongiban mesterkedett, mostanság is az által mutatta-ki magát, hogy az alatt míg az Anglus rész Nápliában az Anglus Országlószékhez szolló Meghívást készítette, ő Livadiában sok Görög Kapitányokat özsze gyűjtött 's azt jóvalta nekik, hogy valamelyik Frantzia Printznek fíját tegyék a' Coletti tutorsága alatt Görög Országnak Királyává. A' híres Gourát, a' ki Odisseus után Athéne' Urává lett, már egészen megnyerte vala a' Frantziák' részére: 's tsak attól való féltében, hogy ha Conduriotti ellen nyilvánságosan kikelne, úgy azon pénzbeli kívánságait, mellyeket Görög Országhoz tartott, egészen elveszthetné, tselekedie, hogy az Angliához való Meghívást, mellyet eleintén Messologiben a' Görög Kapitányok előtt, mint árulási ajánlást úgy írt vala le, végezetre ő is alá írta. Ezen Sophianopoulót és az ő leghüségesebb segéd barátjait, most mint Özszeesküdteket, úgy üldözteti a' Napoli-di-Romániai Országlószék.

„Gyujtó Kapitány Kanari most itt Nápoliban tartózkodik. Néhány napokelőtt igen fényes és számos vendégekből álló vendégséget adott néki Frantzia Generális Roche, melynek alkalmatosságával egy Párisi igen nagy szépségű Görögpartfogó főaszszonyságtól, mint a' Kanari' vitéz tselekedeteinek egyik nagy bámulójától általadott néki egy drága Souvenirt, mellyet követtek a' Kanari' képe és élete-leírása. Kanari pedig költsönös háladatosságának bizonyoságául a' maga legrégebb és kedvesebb pipáját ajándékozta a' Generálisnak, a' ki megígérte, hogy azt, mint ereklyét meg fogja örök emlékezetül tartani.

„A' hajós sergekről semmi bizonyost nem lehet tudni. Azonban úgy vélekedtek.

közönségesen, hogy a Görögök a magok gyújtóikkal valahol olázkodnak, a hol az Alexandriából jövő Török és Egyiptomi egyesült hajós sereget meglephetni remé-
lették, melly szerént azt lehetett gondolni, hogy a télnek elkezdődése előtt még valamely nevezetes tengeri verekedés fordulhat elé.

Beszélik Konstantzinápolyban, hogy az Alexandriából váratott Török hajós sereggel most Gyújtó hajók is találatnának, és 15-re teszik ezeknek számát. Hanem sokak találatnak, a kik nem adnak hitelt ezen hírnek, annyival is inkább, hogy Konstantzinápolyból már többször is írtak e-félét, 's még se' mutatta soha egy is magát. Sőt most még gőz hajót is mondanak kettőt, hogy volna a Török hajókkal: de ezt se' sokan hiszik.

A Görög hajók részint Milónál részint Santorinnál olázkodtak September vége felé, 's a Gyújtókat is oda számlálva mind együtt 54-re telt az egész hajós Osz-
tály' száma.

A Hydrai ujságról, mint hogy Aug. 29-dikétől fogva egy darabja se' jelent meg, azt írták Konstantzinápolyból, hogy megszűnt volna.

Nagy Britannia.

Christiania nevű Brigg 180 hordó Frantzia pálinkával terhelve 11 hónapok előtt elsüllyedett Margate mellett. Az ólta sokat próbáltak hogy felemelhessék a tenger fenekéről, de csak nem rég juthattak hozzá, még pedig olly szerentsével, hogy a pálinkás hordók közül is csak 20 maradt oda; 160 hordóban, 11 hónapokig való vízben-ülés után legkisebb változást se' szenvedett a pálinka, sem ízére sem erejére nézve.

Wilson nevű Anglus tiszt, a ki ez előtt esztendőkkel az Asfanthesekkel való hadakozásban az Anglus Kormányozóval

Makarthyval együtt ezen nemzethez fog-
ságra esett volt, csak egyedül talált mó-
dot az onnét való elszökhetésre. Rottentó
dolgot beszélt. Példátlan az a kegyet-
lenség, mellyel az Asfanthesek ezen Kör-
mányozót néhányad magával a világból
kivégezték. A bőröket a testekről lehuz-
ván, így ölték-meg őket kínozva. Azután
szíveiket testekből kivágván, azokkal ven-
dégeltettek-meg a vezérek, kik zokatször-
nyü vad kiáltozások között ették-meg.

Skotziának partja mellett ettől egy fer-
tály óra távolságra az a szerentsétlenség
történt, hogy valami 70 előkelő emberek,
férjfiak aszszonyok ifjak 's minden kor-
béliek, a partok mellett időtöltésből gőz-
hajóval hajókázván, minekutánna idejüket
egy darabig, evéssel ivással tántzolással
töltötték volna, egy más gőzhajó éppen
szembe jött véle, 's olly taszítást ejtett
rajta, hogy azonnal mindenestől elsüllye-
dett. A 70 szkmélyek közül csak 12-tőt
foghattak ki életben.

Francia Ország.

Az utolsó segedelmi expeditzió, mel-
lyet a Párisi Görögpartfogók Mársi-
liából indítottak útnak a Görögök' számá-
ra, September' közepén szerentsésen meg-
érkezett Zantéhez. Ez áll egy Oberster-
ből és számos fő és al tisztekből, mind
Ágyúzókbol. Mint Fő Orvos, bizonyos
Bailly nevű van vélek. Zanténél
csak kevés ideig tartózkodtak; elsiettek
Nauphia felé.

A Joniai szigeteken telyesen hiszik,
hogy még a Lord Cochrane' expeditzi-
ója is nem soká meg fog érkezni a Görög
tengerekre; azon pedig senki se' kételke-
dik, hogy ő ott, mint Görög-segítség, nem
kevés ragadományra fog szert tenni né-
mely kereskedő hajóknak elfogdosása
által.

Az e' hónap' 6-dikán kijött Bétsi Újságlevelében jelentik, hogy a' Posonyból érkezett legújabb tudósítások szerint Kegyelmes Császáruk és Királyunk Ő Felségének egészségi változása telyesen elmúlt legyen! Ő Cs. K. Felsége ehezképpent November 5-dik napját a' Status' javára intézett szokott foglalatoskodással töltötte, 's ha az idő kedvezni fog a' jövő napok között valamelyiken már a' szobából való előbbszöri kimenést is meg fogja próbálni.

Minekutánna Ő Cs. K. Felsége a' Nagy Váradi F. T. Káptalannál Graduális előmozdulást rendelni kegyelmesen méltóztatott volna, ugyan azon alkalmatossággal az ezen mozdulás által üresen maradott utolsó Kánonoki helyre Fő Tisztelendő K r i t s f a l u s y F e r e n c z Urat, Honorarius Kánonokot, Endrődi Esperestet és Parochust méltóztatott kegyelmesen valóságos Kánonokká kinevezni.

Nem különben a' Szathmári F. T. Káptalannál Honorius Kánonokokká nevezettek: Fő Tisztelendő B ó d ó Mihály Ugotsai Fő Esperest, Tisza Ujlak Cam. mező város Parochusa, a' Consistorialis Sz. Széknek 's T. N. Ugotsa Vármegyének Assessora — úgy Fő Tisztelendő O b e r m a y e r András Úr a' Szathmári Lyceumbeli Professor.

E' hónap' 2-dikán az intereszes régi Státus-Obligatziók' 41-dik sorvonása véghez menvén a' 289-dik Series jött-ki, melyben Majlandból való $4\frac{1}{2}$ per Centes Udvari Camarai Obligatziók találtak.

Folytatás. A' M. Kurír közlelőbb költ. darabjának utolsó lapján félbe maradott megjegyzés a' F e l s ő M a g y a r O r s z á g i M i n e r v á r o l a' Pesti Újságból:

Már nem tsak a' hirdetéséből: hanem a' két Negyedéből is közelebből isméri a' Haza ezen Hazi Írást. — Valamint minden, időnként járó Írásokban, úgy ebben is az Iróknak nagy könnyebbsége, hogy apróbb darabjaikat bele lerakhatják, és így valamikép' az elenyészéstől megmentetik: de az Olvasónak is hasznos és kellemetes, hogy több rövid, 's külömbféle tárgyakat együtt lelhet. E' jelenvalóban, melly Julius, Augustus, és September-re szolgál, figyelmetességet érdemel négy Élet-írás, u. m. Eszterházy Pál Hgnek, Magyar Ország Nádor Ispányának élete, Bárány Ágostontól, Sándor Lepold Fő Hgnek, ugyan M. Ország Nádorának Birkenstok szerint Deákul, Dulházy által magyarul, köre-írás formában; Laszky Hieronimus élete, Szalay Antaltól; Szirmay Antal Udv. Tanácsos élete önnön jegyzései szerint Kazinczy Ferencztől. — Még kedves historiai darabok: Laszky Hier titkos követségének, Szolimen Török Császárhoz, levelekben előadott története. — Tanúságos darabok: Wieland és Adelung között való vetélkedés azon kérdésről: Mi a' tiszta Németség? Kazinczy Ferencz által; és, a' régi 's mai Poëzis között való külömbiségről, Mokry Beniamin Értekezése. — Elme futtatások és mulattató darabok: A' Magány, Álom, Adonyi Éjszaka, a' Nemességről, Nem a' hely teszi az embert boldoggá. — A' Verszetek között kellemetesek: a' Csalárdhoz, Gr. D. J.től. — A' Cél, Thott Jos. től. — A' szegény Pár. Sédeltől.